

Paholammin tuulivoimapuiston YVA

Perustellun päätelmän huomiot.

Yhteysviranomaisen kannanotto	Huomioiminen
Hankkeen vaihtoehdot ja toteuttamiskelpoisuus	
Yhteysviranomaisen johtopäätös on, että voimaloiden toteutusvaihtoehdon VE1 vaikutukset ovat merkittävydeltään joidenkin vaikutustyyppien osalta hieman haitallisempia kuin vastaavat vaikutukset pienempien voimaloiden vaihtoehdossa VE2. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan kaikki hankevaihtoehdot ovat kuitenkin toteuttamiskelpoisia. Myös ulkoisen sähkösiirron maakaapelin reittivaihtoehdot ovat ympäristövaikutusten arvioinnin tietojen perusteella toteuttamiskelpoisia.	Merkitään tiedoksi
Merkittävät vaikutukset ja niiden perustelut	
Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksen johtopäätökseen hankkeen merkittävimmistä vaikutuksista.	Merkitään tiedoksi
Hankkeen keskeisimmät vaikutukset vaikutustyypeittäin	
Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys	
Yhteysviranomaisen toteaa arviointiselostuksen tavoin, että hankkeen merkittävimmät ihmisiin kohdistuvat vaikutukset liittyvät asumisviihtyisyyteen ja hankealueen virkistyskäyttöön (metsästyminen, marjastus, sienestys ja ulkoilu). Hankkeeseen liittyy kuitenkin myös myönteisiä työllisyysasteeseen ja aluetalouteen liittyviä vaikutuksia.	Merkitään tiedoksi.
Yhteysviranomaisen viittaa arviointiselostuksen riittävyttä ja laatua käsitellessä kohdassa esittämiinsä epävarmuustekijöihin ja toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, että melumallinnustarkastelu ja hankkeiden melun yhteisvaikutusten tarkastelu perustuu ympäristöministeriön ohjeen (2/2014) mukaisesti melupäästön ylärajatarkasteluun. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kannanotto tulee huomioida jatkosuunnittelussa.	Merkitään tiedoksi ja huomioidaan jatkosuunnittelussa.
Jatkosuunnittelussa, viimeistään rakennuslupavaiheessa, melumallinnus on tehtävä uudelleen, mikäli toteutukseen valittava voimalamalli on erilainen kuin melumallinnuksessa käytetty. Mallinnuksen tarkistamisen perusteella on arvioitava meluhaittojen vähentämistarpeet esimerkiksi valitsemalla hiljaisempi tuulivoimalatyyppi tai muuttamalla tuulivoimaloiden sijoittelua. Myös väkemannus tulee jatkosuunnittelussa tehdä uudelleen, jos toteutukseen valittava voimalamalli poikkeaa arviointiselostuksessa tutkitusta. Vaikutusten lieventämismahdollisuuksia tulee arvioida hankkeen jatkosuunnittelussa.	Melu- ja väkemannusta on tarkistettu ja päivitetty kaavan ehdotusvaiheeseen. Vaikutusten arviointia on tarkennettu kaavan ehdotusvaiheen aineiston mukaiseksi. Kaavaselostuksessa on arvioitu varjostusvaikutusten vähentämistä.
Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa	
Honkajoen tuulivoimaloiden yhteisvaikutusten merkitys korostuu, kun tuulivoimaloita suunnitellaan maakuntakaavassa	Merkitään tiedoksi ja otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

<p>esitettyä laajemmalle alueelle ja hankkeita on samalla vaikutusalueella käynnissä useita.</p> <p>Sähkösiirron yhteisvaikutuksia arvioitaessa tulee jatkossa ottaa huomioon alueella käynnissä olevat muut sähkösiirtoon liittyvät hankkeet, kun sähkösiirtosuunnitelmat tarkentuvat.</p>	
Maisema, kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset	
<p>Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan maiseman säilymisen kannalta parempi vaihtoehto VE2, kuten Satakunnan museokin on arvioinut.</p> <p>Satakunnan museo on todennut muinaisjäännöksiä koskevat selvitykset riittäviksi eivätkä arviointiselostuksen mukaan voimalapaikat tai maakaapelireittien toteuttamisvaihtoehdot aiheuta välitöntä vaikutusta muinaisjäännöksiin eikä niiden rakentaminen edellytä arkeologisia tutkimuksia.</p>	Merkitään tiedoksi.
<p>Tehtyä vaikutusten arviointia tulee jatkosuunnittelussa täydentää Satakunnan luontomatkojen kehittämisyöhykkeeseen kuuluvien vetovoimakohteiden osalta ja alueelta tulee tuottaa myös havainnekuvia (mm. Huidankeidas, Katselmankallio). Havainnekuvia on hyvä tuottaa myös Lauhanvuoren kansallispuiston alueelta sekä väliltä Patokoski-Lahdenperä maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristöllisesti ja maisemallisesti tärkeän kohteen alueelta.</p>	Uudet havainnekuvat on laadittu seuraavista kohteista: Lauhavuori, Katselmankallio, Huidankeidas, Patokoski.
Vaikutukset Natura-alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja suojeluohjelmien kohteisiin	
Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö	
<p>Hankeen kokonaisvaikutus yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön on arvioitu vähäiseksi negatiiviseksi molemmilla hankevaihtoehdoilla. Yhteysviranomaisen pitää arviota oikeasuuntaisena.</p>	Merkitään tiedoksi
<p>Tuulivoima-alueen liityntäratkaisua on syytä tarkentaa yhteistyössä kantaverkkoyhtiön kanssa, kun hanke etenee.</p>	Merkitään tiedoksi
<p>Maakaapelireitin ympäristövaikutusten arviointi on kuitenkin alustava, ja sitä tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnittelussa sähkösiirtosuunnitelmien tarkentuessa myös kokonaan uusien, vähemmän ympäristövaikutuksia omaavien maakaapelireittien tutkiminen ja valitseminen toteutusvaihtoehdoksi on mahdollista.</p>	Kaapelireitille on laadittu erillinen ympäristöselvitys (Honkajoen voimalinjan ja aurinkovoimalan luontoselvitys 2022, Suomen Arvoluonto Oy)
Luontoympäristö	
<p><i>Kasvillisuus ja arvokkaat luontokohteet</i></p> <p>Yhteysviranomaisen kiinnittää kuitenkin huomiota yksityishenkilön mielipiteessä mainitsemaan alueellisesti uhanalaiseen soikkokaksikkoesiintymään, jota löytyi vuoden 2013 luontoselvityksessä hankealueen koillisosasta Penkkinevan tien itäpuolelta, mutta jota ei vuonna 2021 kartoitushetkellä ollut harvennushakkuiden jälkeen havaittu.</p> <p>Penkkinevantien itäpuolen lehtojen ja korpien luonnontilan ja vesitalouden säilyminen tulee huomioida teiden ja rakennuspaikkojen sijoittelussa.</p>	Tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisteiden sekä nykyisten perusrakennettavien teiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

<p><i>Linnusto</i></p> <p>Yhteysviranomaisen pitää arviointia oikeasuuntaisena.</p> <p>Yhteysviranomaisen toteaa, että jatkosuunnittelussa viimeistään ennen voimaloiden rakennuslupien myöntämistä kanalintujen soidinpaikkaselvitykset on tarpeen toistaa Luonnonvarakeskuksen esityksen mukaisesti paremman kuvan saamiseksi, koska soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkisistä kanalintukannoista ja havaittavuus riippuu mm. sääoloista.</p>	<p>Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.</p>
<p><i>Eläimistö</i></p> <p>Myös jatkosuunnittelussa on tarpeen huomioida yhteisvaikutukset myös nisäkäsdirektiivilajien (susi, metsäpeura) kantaan.</p>	<p>Kaava-alue ei kuitenkaan ole susireviirien ydinaluetta. Susien reviirit ovat yleisesti laajoja ja myös hankealueella susia saattaa esiintyä satunnaisesti.</p> <p>Kaava-alueella ei ole metsäpeuralle luontaisesti tyypillistä kesäelinympäristöä eli luonnontilaista laajaa nevaa tai vastaavasti talvilaitumiksi soveltuvia jäkäläkankaita.</p> <p>Lajin kannankehityksen kannalta tärkein levittäytymissuunta on Lauhanvuoren alueelta pohjoiseen ja koilliseen, kohti Suomenselän laajempaa osapopulaatiota, eikä Paholammin kaava-alue sijoitu tälle leviämisreitille.</p>
<p><i>Riistalajisto ja metsästys</i></p> <p>Yhteistyötä paikallisen metsästysseuran ja riistahoitoyhdistyksen kanssa on tarpeen jatkaa myös hankkeen jatkosuunnittelussa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Muut vaikutukset</p>	
<p>Maa- ja kallioperä</p>	
<p></p>	
<p>Pinta- ja pohjavedet</p>	
<p>Mahdollisten luonnontilaisten tai sen kaltaisten norojen esiintymisen mahdollisuus on huomioitava yksityiskohtaisessa suunnittelussa.</p>	<p>Voimaloiden sijoittelussa on otettu huomioon etäisyys metsälain ja vesilain alaisiin kohteisiin.</p>
<p>Vesienhoidon päivitetty suunnitelmat ja ohjelmat, Kokemäenjoen Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022–2027 ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022–2027, tulee ottaa huomioon hankkeen tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa.</p>	<p>Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.</p>
<p>Mikäli reittivaihdoksi valitaan VE3, rakentamisen vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin tulee selvittää jatkosuunnittelussa. Sähkönsiirtoasemat ja muuntajat suositellaan ensisijaisesti sijoittamaan pohjavesialueiden ulkopuolelle.</p>	<p>Paholammin tuulivoimapuistossa tuotettu sähkö siirretään 33 kV maakaapelilla suunnitellun Marjakeitaan tuulivoimapuiston sähköasemalle, jolta sähkö siirretään valtakunnan verkkoon 400 kV:n ilmajohdolla. Maakaapelireitti kulkee Palokangas -nimisen veden hankintaa varten tärkeän pohjavesialueen halki.</p> <p>Uusi maakaapelireitti on otettu jatkosuunnittelun pohjaksi. Reitistä on laadittu asianmukaiset selvitykset.</p>
<p>Ilmasto ja kiertotalous</p>	
<p>Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaikutus on arvioitu oikein.</p>	<p>Kaavaratkaisun pohjana on käytetty YVA-selostuksessa arvioitua vaihtoehtoa 1. Ilmastovaikutusten arviointi ja suoritettavat päästölaskelmat tässä perustuvat YVA-vaiheessa</p>

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Ilmastopäästöjen näkökulmasta olennaista on tarkastella hanketta seuraavista näkökulmista: aikaperspektiivi, politiikkatavoitteet, epävarmuudet erityisesti hiilinieluasioissa ja lieventävät toimenpiteet.	saatavilla olevaan hanketietoon sekä muuhun saatavilla olevaan julkiseen tietopohjaan.
Jatkosuunnittelussa käyttöajan lopussa hankkeesta vastaavan tulisi selvittää etukäteen, kuinka lasikuitu- ja komposiittimateriaalit voitaisiin käytön jälkeen kierrättää.	Merkittään tiedoksi.
Liikenne	
Vaikutuksia aiheutuu erityisesti rakentamisen aikaisista kuljetuksista, joten liikennehaitta on melko lyhytaikainen ja tilapäinen, eikä yhteysviranomainen ole tästä syystä nostanut liikennevaikutuksia kokonaisarvion perusteella merkittäviin vaikutustyyppeihin. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointi on tehty hyvin, johtopäätös oikea ja liikenteeseen liittyvien lupien tarve on asianmukaisesti huomioitu.	Merkittään tiedoksi.
Elinkeinotoiminta ja luonnonvarojen hyödyntäminen	
Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida turvetuotantoalueen ympäristöluvan voimassaolon ja toiminnan tilanne.	Kaavassa turvetuotanto alue osoitetaan maa-ainesten ottoalueena, joka turvetuotannon ottamisen päätyttyä muuttuu maa- ja metsätalousalueeksi.
Ilmailuturvallisuus, tutkien toiminta ja viestintäyhteydet	
Hankkeesta vastaavan tulee tiedottaa Pääesikunnan operatiivista osastoa myös pienemmistä muutoksista. Rakentamisessa tulee huomioida läheisyydessä mahdollisesti kulkevat Puolustusvoimien kaapelilinjat. Ilmatieteennlaitoksen uusi operatiivinen tutka noin 20 kilometrin päässä Kankaanpään Ylisenharjulla tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Mikäli lopulliset voimaloiden sijainnit muuttuvat ja ovat alle 20 kilometrin päässä tutkasta, vaikutukset tulee arvioida tarkemmin ennen rakentamista.	Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Kaavan yleismääräyksiin on lisätty seuraava määräys: <i>Toteutettaville tuulivoimaloille on saatava Puolustusvoimien pääesikunnalta hyväksyntä ennen tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämistä.</i> Ylisenharjun operatiivinen tutka on huomioitu kaavaselostuksessa.
On tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestintäpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi.	Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.
Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon mahdolliset vaikutukset TV- ja radiolähteyksiin sekä muihin tietoliikenneyhteyksiin ja esitettävä suunnitelma häiriöiden estämiseksi. Suosituksen mukaan tuulivoimahankkeesta vastaavien tulee olla yhteydessä radiojärjestelmien käyttäjiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä.	Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.
Turvallisuus- ja ympäristöriskit	
hankkeesta vastaavan tulee varautua omatoimisesti tuulivoimaloiden konehuonepaloihin ja varmistaa pelastuslaitoksen toimintamahdollisuudet rakentamalla tiestö pelastustoiminta huomioiden. Jatkosuunnittelussa voimalatyyppin tarkentuessa tulee selvittää mahdollisuudet varustaa konehuone automaattisella sammutuslaitteistolla.	Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.
Seurantaohjelma	

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Yhteysviranomainen toteaa seurannat tarpeellisiksi ja korostaa myös yhteisvaikutusten seurannan tärkeyttä. Kaavaselostukseen tulee sisällyttää yksityiskohtaisempi ympäristövaikutusten seurantasuunnitelma.	Kaavaselostuksessa on esitetty hankkeen ympäristövaikutusten seurantaohjelma.
--	---